

Posudek oponenta práce

Barbora DERFLOVÁ. *Neformální mimopracovní vzdělávání dospělých v České republice*. Praha, 2020. 120 s., včetně příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Posuzovaná diplomová práce má celkový rozsah 120 stran (z čehož 96 stran tvoří samotný hlavní text) a je rozdělena do pěti samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Její součástí je i pět příloh (A–E). Zvolené téma hodnotím jako relevantní a zcela odpovídající odborné profilaci katedry. Lze jej zařadit mezi témata málo akcentovaná pro svoji specifickou, institucionální roztržitost a neukotvenost, a tudíž z pohledu andragogického bádání za velice přínosné. Souhlasím tedy s autorkou a jejími slovy v Závěru práce, že „...každá nová práce na toto téma je přínosem a poskytuje na tuto problematiku nový pohled.“

Úvodní kapitoly obecně teoretického charakteru pojednávají o problematice volného času dospělých, o neformálním vzdělávání dospělých (v subkapitolách detailněji děleného na pracovní a mimopracovní orientované neformální vzdělávání) a o oblasti zájmového a občanského vzdělávání dospělých, které jsou nezbytné pro porozumění a zpracování cílové problematiky. Vyústěním celého textu je autorčino kvantitativní šetření (realizováno na vzorku 203 respondentů). Cíl práce i cíl empirického šetření jsou v Úvodu relevantně formulovány a v Závěru shrnuty.

2. Odborná úroveň

Řešená problematika patří k neotřelým a málo prozkoumaným. Jejím porozumění usnadňuje adekvátně a smysluplně zpracovaný teoretický rámec práce s cílem analyzovat „...současné podoby neformálního mimopracovního vzdělávání dospělých v České republice“ (s. 8) a provedené, specificky zaměřené, empirické šetření, jehož cílem bylo „analyzovat participaci českých zaměstnanců pracujících na administrativních pozicích na neformálním mimopracovním vzdělávání“ (s. 8). Oba cíle lze hodnotit za dosažené.

Komplexně je vymezena oblast vzdělávání dospělých, cíli práce šitá na míru s orientací na neformální mimopracovní vzdělávání, ale v textu absentuje definice „dospělého“ jedince, jak jej autorka chápe a koho za dospělého považuje.

Problematika neformálního mimopracovního vzdělávání dospělých je stále nedocenenou oblastí vzdělávacího systému v České republice, které chybí legislativní sjednocení a vyšší regulace. Autorka ve svém textu dokázala vytvořit celkový obraz řešené problematiky a postihnout trendy, které jsou spojeny se změnami na trhu práce a s rozvojem nových technologií. Komparuje různé pohledy odborníků na diskutovanou problematiku a udržuje kritický odstup.

Vyústěním textu je původní empirické šetření autorky. Autorka jasně vymezila jeho cíl, cílovou skupinu (administrativní zaměstnanci státní a soukromé sféry) a formulovala čtyři hypotézy, včetně komentářů jejich stanovení s odkazy na předešlý text. V subkapitole 5.2 neměla diplomantka citovat definici Vojtíška, stačilo se na autora odkázat. Autorka však kvalitně metodologicky zakotvila své šetření a jeho výsledky vhodně slovně i graficky interpretuje.

Na začátku kapitoly Diskuze (5.5) autorka nesprávně opakuje výsledky svého šetření a formulace čtyř hypotéz. Měla se více soustředit na jejich interpretaci. Správně pak uvádí možné příčiny výsledků (např. včetně zřejmého ovlivnění výstupu třetí hypotézy empirického šetření z důvodu pandemie Covid-19), limity a shrnuje svoji práci. Autorka také zahrnuje doporučení pro budoucí zkoumání.

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje 132 pramenů v českém a anglickém jazyce. Vysoký počet použitých zdrojů dokazuje zaujetí autorky pro řešenou problematiku a pestrost výběru o odpovídající odborné úrovni a erudici volby. Autorka v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat.

Za nedodržení požadovaného formátu považuji nesprávné psaní tečky u přímé citace až za zdroj, nikoliv na konec citované věty (s. 12, 13).

Výsledek kontroly studijního informačního systému (databáze Turnitin) prezentuje 15% shodu, ale ta je vázána na řádně odcitované či parafrázované části textu a je splněn požadavek na standardní odborný text.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafického zpracování je práce vypracována důsledně, úprava stránek i nadpisů je kvalitní a přehledná. Autorka v textu i přílohách diplomové práce zařazuje grafy a tabulky, které logicky zapadají do diskutované problematiky a zvyšují porozumění textu. Drobnou výhradou je nečitelnost u grafů 1 a 2 na s. 68 a 69.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná diplomová práce je napsána na velmi dobré úrovni, používá kultivovanou stylistiku, srozumitelně a zřetelně sděluje své myšlenky a adekvátně pracuje s odbornými pojmy. Byla provedena jazyková korektura, ale nebyly odhaleny všechny nedostatky, například v abstraktu na s. 3 chybí „m“ „...se zabývá neformálním mimopracovní vzdělávání dospělých“, na s. 20 chybí „ch“ „...řadu nejrůznější možností“, na s. 37 je nesprávně tečka za viz. Na s. 65 autorka formuluje velice neformálně „HR oddělení“, „HR pracovník“.

6. Podněty k rozpravě

- a) V úvodních kapitolách autorka explicitně nedefinuje, koho považuje za „dospělého“, věnuje se výhradně vymezení oblasti vzdělávání dospělých, proč?
- b) Na základě výsledků empirického šetření, dokázala by autorka zhodnotit, jak postoje k neformálnímu mimopracovnímu vzdělávání dospělých změnit a získat větší pozornost k této oblasti?
- c) Jak je možné nebo by bylo možné dále využít výsledky této diplomové práce?

7. Závěrečné hodnocení práce

Je zřejmé, že autorka se v dané problematice dobře orientuje. Ocenění si zaslouží zejména výběr původního zajímavého tématu i snaha o jeho obohacení a zajímavého zpracování v rámci empirického šetření. Celkově hodnotím předloženou diplomovou práci jako zdařilou a vzhledem k výhradám ji doporučuji k obhajobě s návrhem známky velmi dobře.

V Praze dne 29. srpna 2020

PhDr. Olga Běhounková, Ph.D.